

rerer, der nu er fraveget i den her foreliggende Bestemmelse. Nu kan det ensidigt paalægges Læreren af Kommunalbestyrelsen at renholde Lokalerne. Det finde vi ikke i og for sig korrekt, og det er jo ogsaa en Fravigelse fra det, der for 2 Aar siden blev vedtaget af begge Ting. For saa vidt det kan have stødt paa Vanskeligheder under de givne Forhold at tilvejebringe denne Overenskomst, kan jeg imidlertid forstaa Ønsket om, at det maa kunne paalægges Skolelæreren, uagtet jeg ikke finder det billigt, naar han vægrer sig, men saa skal det ogsaa kun kunne paalægges ham mod fuldt Vederlag, saaledes som det er udtalt af Kultusministeren i 1905 som en nødvendig Forudsætning. Og nu kan jeg ikke erkende, at de her opstillede 75 Kr. ere fuldt Vederlag, ere de Udgifter, som Kommunen selv maatte udrede, hvis Kommunen selv skulde sørge for Renholdelsen. Det kan være, at det er det enkelte Steder, men jeg føler mig overbevist om og har faaet det bekræftet ved mange Udtalelser, at det ikke er det almindelige Forhold. Nu staar der vel, at det skal være *mindst* 75 Kr., og deri lægger jeg, hvad der ogsaa utvivlsomt maa lægges deri, at naar det kan oplyses, bevisliggøres, at det ikke er et tilstrækkeligt Vederlag, maa det kunne paalægges Kommunalbestyrelsen at udrede saa meget mere, at man naar op til det fulde Vederlag. Men der er saa mange Vanskeligheder ved at føre dette Bevis, saa mange Ulemper forbundne dermed og saa ringe Udsigt til at kunne trænge igennem med en Forhøjelse af Vederlaget, fordi det ikke svarer til det virkelige Forhold, at man maa lægge den allerstørste Vægt paa, at det, som opstilles som Normalvederlaget, virkelig ogsaa er det. Og dette Normalvederlag tror jeg ikke, man kan sige, at 75 Kr. ere, hvorimod jeg snarere vil erkende, skønt det er meget moderat sat, at man kunde slaa sig til Rø ved, at Normalvederlaget var sat til 100 Kr. Jeg føler mig forøvrigt forvissat om, at dette Forslag, hvis Lovforslaget kommer ned til det andet Ting, ikke vil møde ubetinget Hindring der.

Det næste Forslag angaar Forholdet imellem Statens og Købstadkommunernes Overtagelse af Udgifterne ved Lærerlønningerne. Der maa det erkendes, at der fra Forslagets Side, saaledes som det blev forelagt af Regeringen, var gjort et Skridt, som virkelig maatte siges i alt væsentligt at handle billigt imod Købstadkommunerne. Ifølge Forslaget vare de to første

Tillæg, som man ved Skolelovene af 1899 og 1904 endnu stadig paalagde Købstadkommunerne, nu overtagne af Statskassen. At alligevel de enkelte Købstadkommuners Skolelønninger ville blive meget betydelig forøgede ved denne Lov, derom er der ingen Tvivl, men det skyldes jo de betydelige Lønningsforbedringer for Lærerne, som Lovforslaget, som det nu foreligger, indeholder, og som det ogsaa indeholdt, da det blev forelagt, og dem ønsker jeg paa ingen Maade, at man skulde fravige, lige saa lidt som jeg tror, at der er et saadant Ønske fra Købstadkommunernes Side — i alt Fald vil jeg paa ingen Maade mene, at man eventuelt skulde føje Købstadkommunerne i den Retning. Det, at det oprindelig af Regeringen forelagte Lovforslag havde overtaget saa betydelig mere af Lønningerne, end det tidligere var Regelen, forslaaar altsaa ikke til at frigøre Købstadkommunerne for betydelig forøgede Udgifter, men det har, som sagt, andre Grunde. Men saa er ved Lovforslagets Behandling i Folketinget Udgiften for Købstadkommunerne bleven yderligere forøget derved, at man paa flere Punkter har sat Lærerlønningerne højere op og navnlig 100 Kr. højere op, end Lovforslaget, som det oprindelig var forelagt, tilsigtede. Det billiger jeg ogsaa i Realiteten, men det medfører en betydelig Forøgelse af Købstadkommunernes Byrder, idet denne yderligere Forøgelse af Begyndelseslønnen udelukkende falder paa Kommunerne. Og dernæst er der ogsaa sket en Forhøjelse af Overlærernes Begyndelseslønninger, en Forhøjelse, som jeg ogsaa i høj Grad billiger, men som yderligere forøger Udgiften for Købstadkommunerne.

Den første Forhøjelse medfører, saaledes som det er udregnet i Folketingets Betænkning, og som det er vedtaget af Folketinget, en Merudgift for Købstadkommunerne af 86,000 Kr. og Forhøjelsen af Overlærernes Lønninger omtrent 20,000 Kr., altsaa en samlet Merudgift paa noget over 100,000 Kr. Denne yderligere Forøgelse mener jeg, at man, om muligt, bør fritage Købstadkommunerne for og overføre paa Statskassen. Man har jo ogsaa i Folketinget vedtaget, at en stor Del, Halvdelen af Forøgelsen af Begyndelseslønnen for Landsbylærerne, bliver overført paa Statskassen. At vederlægge Købstadkommunerne for omtrent et Beløb af 100,000 Kr. ved at overføre det paa Statskassen vil netop opnaas ved det Forslag, Mindretallet har stillet, som gaar ud paa,